

komme til at lide Afkortning i det, de hidtil have havt. Jeg har, som allerede angivet, forgiæves søgt at faae disse Billighedshensyn anerkjendte i den fulde Udstrækning, hvori jeg kunde ønske dem anerkjendte i det andet Thing; men jeg kan paa den anden Side ikke Andet end erkjende, at de til en vis Grad ere fæste Fyldest. Og da der her ikke er Tale om nogen Fyldestgjærelse af noget Retskrav, men kun om Fyldestgjærelse af et Billighedshensyn, agter jeg for mit Vedkommende ikke at søge Bestemmelserne om Dyrktidstillaget ændrede paa Finantslovsforslaget, saaledes som det nu foreligger.

Udsig: Vi skrive nu idag den 15de Mai. Det er altsaa henved 8 Maaneder siden Finantslovsforslaget for 1879—80 først blev forelagt i det andet Thing. Naar man fraregner den Tid, i hvilken Rigsdagens Møder have været afbrudte paa Grund af den stedfundne Opløsning, er det da omtrent 6 Maaneder, som ere blevene anvendte i det andet Thing til at forberede Finantsloven til at komme ind her i Landssthinget, og jeg siger vist ikke for Meget ved at udtale, at stort Andet turde der ikke være udrettet i disse 6 Maaneder. Dersom nu Landssthinget skulde tage det indbragte Finantslovsforslag under en grundig Overveielse, og dersom de Differentser, der jo da utvivlsomt vilde vise sig imellem Thingene, skulde udjævnnes, er det at forudsæ, at Behandlingen af dette Finantslovsforslag for 1879—80 ikke vilde blive endt synderlig længe, før Behandlingen af Finantslovsforslaget for 1880—81 skulde begynde. Jeg vil derfor overmaade vel kunne forstaa, om Ministeriet — hvad vi særlig have hørt i dette Dieblit udtalt af den høitærede Conseilpræsident med Hensyn til, hvad der vedkommer Finantsministeriet, og hvad vi vel ogsaa kunne slutte af, at ingen af de øvrige Medlemmer af Ministeriet har fundet sig foranlediget til strax ved Sagens Indbringelse her i Thinget at tage Ordet — ikke skulde være tilbøjeligt til at opfordre Landssthinget til at foretage Ændringer i Loven; jeg kan overmaade vel forstaa, at Ministeriet kun vilde finde sig lidet opbygget ved saaledes hele Aaret igjennem at skulle deltage i Rigsdagsforhandlinger, der næsten udelukkende optages af Spørgsmaal om Udgiftsoverlag; thi Finantsloven, hvor vigtig den end er, er jo dog altid kun et Overslag. Forefalder der Udgifter, som ere absolut nødvendige, som ikke kunne undgaaes, maa de udredes, selv om de ikke findes paa Overslaget, i Tillid til at de senere ville blive approberede, og paa den anden Side kan den Omstændighed, at en Udgift findes paa Overslaget, ikke medføre, at den nødvendigt skal udredes, hvis den i Virkeligheden viser sig at være overflødig. Jeg er derfor ogsaa tilbøjelig til at mene, at Landssthinget kan have god Grund til at rette sin Holdning efter Ministeriets; men der er dog een Post eller rettere

to Poster i Loven, som jeg maa sætte i nøie Forbindelse med hinanden, med Hensyn til hvilke jeg maa tilstaa, at det vil falde mig overmaade vanskeligt, og jeg tror det Samme vil gjælde mange Medlemmer i dette Thing, ikke at tænke paa at faae en Forandring indført. Først og fremmest tænker jeg herved paa den Maade, hvor paa Universitetet er blevet behandlet. Allerede i en lang Række af Aar, lige siden 1873, er det blevet forlangt, at Universitetet til at dække sin ordinære aarlige Udgifter — de Udgifter, om hvilke det er erkjendt, at de ere nødvendige, som i enhver Henseende ere blevene approberede — skulde aarlig tage op af sin Kapitalformue. Siden 1873 er paa den Maade Universitetets Kapitalformue bleven formindsket med omtrent $\frac{1}{2}$ Million, og skal det saaledes blive ved, er det at forudsæ, at den resterende Kapital, der beløber sig til omtrent 1,700,000 Kr., vil forsvinde efter 13 à 14 Aars Forløb. Hvad er nu Meningen hermed? Det hedder jo, at man anerkjender, at, naar Universitetet ikke selv har tilstrækkelige Midler til at udrede sine Udgifter, maa Statskassen komme det til Hjælp. Men hvorfor skal da ikke denne Hjælp ydes efterhaanden, som der bliver Brug for den? Statskassen har fuldstændig Raad til at udrede de omtrent Hundrede Tusinde Kroner, der ere nødvendige som Tilflugt til Universitetets egne Hjælpemidler. Hvorfor skal den da vedblive i en Række af Aar kun at betale omtrent Halvdelen, for saa i de følgende Aar at skulle udrede ikke blot det fulde Beløb, der da vil være nødvendigt, men endogsaa et Eksterflugt til Dækning af det, der er brugt allerede i de foregaaende Aar. Det er det, man spørger om, hvad Meningen vel kan være med. Det kan ikke forundre, om Mange opfaste det Spørgsmaal, om der ikke ligger en skjult Lante bag ved, og det er da ganske naturligt, om man ser hen til, hvad der af og til er fremkommet haade i offentlige Møder og i Pressen, og spørger sig selv, om virkelig Meningen er den, at man betragter Universitetet som et forældet Institut, med Hensyn til hvilket det ikke vilde være nogen Skade, om det efterhaanden forfaldt, som man kun ikke for Dieblittet føler sig stærk nok til direkte at angribe, men som man gjerne vilde forsøge, om man ikke kunde faae til at hensyngne ved efterhaanden at udhugge det. Jeg vil tilstaa, at jeg selv ikke ser Thingene fuldt saa fort; men den hele Fremgangsmaade er saa usforstaaelig, at jeg dog paa ingen Maade kan negte, at den maa give Grund til allehaande Betragtninger, og jeg vil tilføie, at i dette Dieblit forekommer den mig særlig usforstaaelig. Dersom der virkelig var noget Spor af Belvillie for dette Institut, synes det mig, at man netop i det nærværende Dieblit, da vi staa i Begreb med at fejre Universitetets 400aarige Jubilæum, ikke havde nogen Grund til at holde tilbage med at vise denne Belvillie. Og samtidig med at nu Univer-